SAN KORONATU MARTRI — KON-PATRUN TAN-NADURIN (2)

Minn DUN DUMINKU CAMILLERI

Il-libsa l-ġdida tal-fidda u tal-bellus ta' San Koronatu ġiet tqum is-somma ta' £426,17s.0d.(6) Ta' min wieħed igħid li parti kbira minn din is-somma ġiet imħallsa mid-devot kbir ta' dan il-qaddis, Wenzu Bonello ta' Triq San Ġakbu. Għalhekk l-ewwel xogħol li wettaq l-Arċipriet il-ġdid, il-Kan. Mikiel Portelli, wara l-festa titulari ta' San Pietru u San Pawl, kienu l-festi li saru lill-Kon-Patrun San Koronatu. Barra l-flus li kien ġabar l-Arċipriet Cassar, huwa għamel diversi ġabriet oħra.

"Il-poplu kkonkorra b'ħeġġa kbira, għaliex wara li ġà kienet saret ġabra ta' £60 għall-Missjoni, wara ġabra fil-knisja ta' £165 għall-erwieħ, wara ġabra ta' £156 għal-libsa ta' San Koronatu, dak inhar tat-translazzjoni, li saret il-Ħadd, 4 ta' Novembru, 1951, inġabru minn ġol-knisja £33, £31 oħra lejliet il-festa."(7) Kif ukoll l-istess il-Kan. Caruana jkompli jgħidilna li kien ħolom sabiex iwaqqaf monument lid-29 baħri Naduri li għerqu fl-aħħar gwerra 1939-1945, iżda s-somma kollha qatt ma nġabret. Kien ġabar biss madwar 100 lira. Għalhekk 50 lira minnhom ingħataw sabiex titkompla l-libsa tal-fidda ta' San Koronatu u n-nofs l-ieħor mar sabiex ġie ppubblikat il-ktieb li kiteb huwa stess dwar in-Nadur, li tant kien iħobb u jammira.(8)

TMINT IJIEM FESTI

Kif semmejna aktar 'il fuq, is-somma ġiet tqum £426.17s.0d., li tħallsu hekk: xogħol fir-rakkmu: £200, xogħol tal-fidda: £180, xogħol ta' restawrazzjoni: £30, spejjeż oħra: £16.17s.0d.(9)

Meta kollox kien lest, thejja programm ta' tmint ijiem festi. Dan sar mill-Ħadd 4 ta' Novembru 1951 sal-Ħadd ta' wara. Mill-ħanut tal-Kom. Wistin Camilleri, il-Korp Qaddis ta' San Koronatu ġie meħud fil-knisja-kunvent ta' San Franġisk fir-Rabat stess, fejn, fuq ix-xewqa tal-Gwardjan Patri Berardu Debrincat (għandu niesu minn Nadur, ta' Finda, illum mimli bl-għomor, fejn huwa personalment tani dan it-tagħrif), ġie esponut fil-knisja għal tlett ijiem sħaħ għall-qima tal-pubbliku fuq l-artal ta' Sant'Antnin ta' Padova. Peress li kulħadd kien jaf li dan il-Korp Qaddis kien ingħata dehra oħra ġdida u tassew eleganti bix-xogħol li kien sar fih, speċjalment mill-Kom. Wistin Camilleri, kien hemm konkorrenza kbira min-naħa tal-pubbliku.

Kien għalhekk il-Ħadd 4 ta' Novembru, meta wara nofs innhar bdiet it-Traslazzjoni ta' San Koronatu. Mill-Knisja ta' San Franġisk ġie merfugħ minn erba' patrijiet lebsin alba u pjaneta (skond ir-rit ta' dak iż-żmien), li mxew wara l-abbatini u patrijiet oħra ta' l-istess kunvent. Wara San Koronatu kien hemm miexja ġemgħa kbira ta' nies devoti ta' dan iż-żagħżugħ martri. It-toroq fejn għaddew kienu miżgħuda bin-nies jaraw din it-Traslazzjoni. Wara li ħarġu mill-knisja daru mas-salib tal-pjazza u mxew tul it-Triq Palma kollha u ġew fi Triq it-Tiġrija (illum Triq ir-Repubblika), fost il-ferħ ta' kulħadd u d-daqq tal-qniepen tal-knejjes kollha tar-Rabat. Fejn is-salib tat-tiġrija kien hemm trakk imżejjen għall-okkażjoni, bil-palm, fjuri u bnadar, fejn ġie mqiegħed il-Korp Qaddis ta' San Koronatu. It-trakk, li kien tas-Sur Emanuel Hili (tal-lampuk), beda miexi wara għadd ta' karozzi u muturi li għaddew mit-triq li tieħu għax-Xewkija u dik tan-Nadur u tal-Qala. Il-qniepen tax-Xewkija u ta' Għajnsielem ukoll daqqew il-qniepen tagħhom.

PURĊISSJONI SOLENNI

L-Arċipriet Mikiel Portelli flimkien mal-Kapitlu, Kleru u l-poplu Naduri, niżlu f'salib it-toroq, Nadur-Qala-Mġarr, fejn kienu qegħdin jistennew il-carcade bil-Korp ta' San Koronatu jasal. Meta wasal, ġie mtella' san-Nadur mill-qassisin għal ġol-knisja parrokkjali b'purċissjoni solenni. B'hekk taw bidu tal-festi, fejn damu sejrin tmint ijiem sħaħ. Il-priedki tat-tridu saru mill-Kan. Kantur Martinu Camilleri. Għalhekk f'jum il-festa, 11 ta' Novembru, l-Eċċ. Tiegħu Mons. Isqof Ġużeppi Pace flimkien ma' żewġ Monsinjuri tal-Katidral mexxa l-Quddiesa Pontifikali fil-għodu fejn niseġ il-paniġierku s-saċerdot Dun Tarċisju Gatt.(10) Fil-għaxija l-Isqof reġa' ħa sehem fil-purċissjoni bl-istess relikwija ta' San Koronatu fejn ġie merfugħ minn Dun Pawl Zerafa u Dun Ġużepp Muscat, Dun Anton Borg u Dun Salv Camilleri (min-Nadur, joqgħod iż-Żebbuġ). Jiedu sehem fil-purċissjoni ġew ukoll is-seminaristi tas-seminarju t'Għawdex.

Ir-rendikont kollu tal-festa, ta' ġewwa u ta' barra, ġiet tqum is-somma ta' £99.35s.10d., u minnhom naraw li tħallsu £25.10s.0d għall-mużika tat-tridu tal-festa, lill-Banda ta' l-Istilla, £12, u lil Cilia għall-murtali, £21.(11) B'hekk intemmu dawn il-festi li m'għamlux għajb lil dawk it-tmint ijiem festi li kienu saru fis-sena 1764 meta San Koronatu ġie fost in-Nadurin, 187 sena qabel.

U LLUM...

Illum ukoll il-poplu Naduri għadu juri l-imħabba lejn dan il-Kon-Patrun tiegħu. Dan għaliex barra li ġiet imkabbra n-niċċa tiegħu (ta' min igħid hawn li meta ġie ttrasferit fil-knisja l-ġdida, dak iż-żmien kienu ħasbu sabiex ikabbru xi ftit in-niċċa iżda, minħabba l-finanzi, l-urna baqgħet li kienet qabel; din kienet żgħira xi ftit għalih u aktar ċkienet meta saritlu l-aħħar libsa, dik li għandu llum), il-gwarniċ ta' l-istess niċċa sejjer isir tal-fidda wkoll flimkien ma' xi oġġetti oħra. Dawn huma xi armi simboli tal-martirju, parti mis-sandli, ix-xabla (għaliex huwa liebes ta' suldat Ruman) u kuruna tarrand. Dawn ta' l-aħħar ġew imħollijin mill-mejta Marija Camilleri. Il-gwarniċ ġie migbur mingħand diversi persuni devoti ta' dan il-Qaddis. Dan ix-xogħol, jekk is-Sinjur Alla jrid, għandu jkun lest lejn il-bidu tas-sena d-dieħla. B'hekk is-simboli li jsemmi San Pawl Missierna fl-Ittra tiegħu lil Efesin Kap. 6 versi 13-17, igħoddu verament lil dan iż-żagħżugħ martri San Koronatu:

"Għalhekk ħudu fuqkom l-**armatura ta' Alla**, ħalli tkunu tistgħu tieqfu fi żmien il-ħażen u, wara li tkunu għamiltu ħilitkom kollha, iżżommu weqfin. Żommu sħiħ, mela, ħażżmu ġenbejkom bil-verità, ilbsu l-korazza tal-ġustizzja, u xiddu riġlejkom bil-ħeġġa ta' l-Evanġelju tas-sliem: ħudu f'idejkom it-tarka tal-fidi, li fiha tistgħu titfu l-vleġeġ kollha tan-nar tal-ħażin; ilbsu l-elmu tas-salvazzjoni u aqbdu x-xabla tal-Ispirtu li hi l-Kelma ta' Alla."

Nispiċċa dan l-artiklu billi nġib żewġ strofi mill-kurunella ta' dan il-Kon-Patrun tan-Nadurin San Koronatu:—

"Int bħal Kristu fis-salib
Waqt il-mewt ħabbejt l-egħdewwa
U flok saħta jew vendetta
Fuqhom tlabt il-ġid u s-sewwa.

Agħmel int, martri tal-maħfra,
Li nżżejnu b'dil-virtù,
Sabiex naħfru lill-egħdewwa
Kif ħfirt int wara Ġesù."

— TMIEM —

REFERENZI:

6. APN, Libero Esito (1921-1956), f. 403.
7. Caruana, "In-Nadur", p. 64-65.
8. Ibid. p. 38.
9. APN, Libero Esito (1921-1956), f. 403.
10. Ibid.
11. Ibid.